

Aan de voorzitter en leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Den Haag, 1 mei 2017

Onderwerp: De staat van de rechtshandhaving van de BES-eilanden 2016

Inleiding

Bij Wet van 7 juli 2010 is de Raad voor de rechtshandhaving opgericht. De Raad is een onafhankelijk inspectie-orgaan gericht op het effectief functioneren van de justitiële keten in de landen Curaçao, Sint Maarten en op Bonaire, St. Eustatius en Saba. Ingevolge artikel 33 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving brengt de Raad jaarlijks voor 1 mei aan de betrokken minister, aan de Staten van Curaçao en Sint Maarten, en voor wat betreft Caribisch Nederland aan de Tweede Kamer der Staten Generaal verslag uit over de staat van de rechtshandhaving. De onderhavige staat van de rechtshandhaving is gebaseerd op de inspecties die de Raad op de BES-eilanden heeft verricht.

De staatkundige veranderingen hebben vanaf 2010 voor de bevolking, het openbaar bestuur en –op het terrein van de rechtshandhaving - voor de justitiële diensten in Caribisch Nederland de nodige gevolgen gehad. Niet alles kon worden voorzien en tijdig geregeld. Een groot aantal instanties en commissies, zoals de commissie Spies, de Nationale Ombudsman, het College voor de rechten van de mens en tal van onderzoeksinstellingen hebben zich sindsdien gebogen over allerlei vraagstukken die op de BES-eilanden opkwamen. Uiteraard hebben ook de besturen van de eilanden hierin hun eigen rol gespeeld.

De meest significante vraagstukken die in meerdere rapporten aan de orde werden gesteld vloeiden voort uit het insulaire karakter, de kleinschaligheid, de fysieke afstand tussen de Bovenwindse eilanden en Bonaire en de gevolgen daarvan voor de sociale, economische en culturele omstandigheden en de verschillen daarin tussen Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Al deze vraagstukken hebben uiteraard gevolgen voor de taakuitvoering van de organisaties die belast zijn met aspecten van de rechtshandhaving.

De Raad beschrijft in deze Staat van de rechtshandhaving Caribisch Nederland (CN) zijn bevindingen ten aanzien van deze vraagstukken vanuit het perspectief van de rechtshandhaving. Die bevindingen zijn gebaseerd op de resultaten van ruim twintig inspecties die de Raad vanaf medio 2012 heeft verricht. Alle rapporten van de Raad zijn door tussenkomst van de minister van VenJ aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen worden door de Raad bekend verondersteld. (www.raadrechtshandhaving.com) De Raad had op basis van de verrichte onderzoeken nog geen allesomvattend beeld van de staat van de rechtshandhaving. Om het beeld te completeren heeft de Raad daarom een beperkt aantal interviews gehouden met vertegenwoordigers van het openbaar bestuur en van de justitiële diensten op de BES-eilanden.

De Raad voor de Rechtshandhaving is een inspectieorgaan, ingesteld bij Rijkswet (Staatsblad 2010, nr. 338). De Raad heeft een eigen rechtspersoonlijkheid en is belast met de algemene inspectie van organisaties, behorende tot de justitiële keten. Ook de algemene inspectie van de justitiële samenwerking tussen de landen behoort tot de taak van de Raad

Algemeen

Het zal geen verbazing wekken, dat de Raad, evenals andere onderzoeksinstanties, tot de constatering komt dat het bewaken van de rechtshandhaving op Bonaire, Saba en Sint Eustatius een meer dan complexe aangelegenheid is. De eerder genoemde factoren, het insulaire karakter, de kleinschaligheid, de fysieke afstand tussen de Bovenwindse eilanden en Bonaire, de sociale, economische en culturele omstandigheden en de verschillen daarin tussen Bonaire, Saba en Sint Eustatius zijn daarvan de oorzaak. De identiteit van de drie eilanden alsook de aard en de omvang van de problematiek is dermate verschillend dat het bewaken van een adequaat niveau van rechtshandhaving nadrukkelijk om maatwerk per eiland vraagt.

Onmisbaar daarbij is een gezamenlijke aanpak van de rijksoverheid (het ministerie van Veiligheid en Justitie in het bijzonder), de betrokken diensten en het bestuur van de drie openbare lichamen.

Binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk vraagt dat politiek-bestuurlijk om een gezamenlijke aanpak in JVO-verband van de betrokken ministers van Justitie. Op operationeel niveau om samenwerking en afstemming met de politiekorpsen van Curaçao, Aruba en Sint Maarten en de interlandelijk georganiseerde diensten, zoals de Kustwacht en het recherche samenwerkingssteam (RST). De factoren die de BES-eilanden onderling zo verschillend maken gelden evenzeer voor de relatie met de andere landen.

Strafrechtelijke handhaving vereist weten wat er speelt, weten wat je doet, middelen om het te doen en samenwerking met andere organisaties. Voor de BES-eilanden is het in de eerste plaats van belang om samen te werken met de diensten in de regio, zowel Benedenwinds als Bovenwinds. Diensten onderhouden contacten met elkaar, evenals de parketten in de landen, de politiekorpsen en recent ook de directeuren van de gevangenissen. De meeste diensten beschouwen dit als samenwerking. De Raad heeft in eerdere onderzoeken echter vraagtekens gezet bij de kwaliteit daarvan. De samenwerking is in de regel immers niet geborgd in de werkwijze en structuur van de (opsporings-) diensten. Er is ook (nog) geen sprake van een integrale aanpak bij de bestrijding van criminaliteit. De informatiepositie van de diensten is matig ontwikkeld. Voor zover er informatie beschikbaar is, is het bepaald niet vanzelfsprekend dat informatie tussen diensten wordt gedeeld.

Hoewel vormen van samenwerking en informatie-uitwisseling zijn vastgelegd in wet- en regelgeving blijkt in de praktijk dat veel van dit type regelgeving niet structureel in de werkwijze van de betrokken organisaties is geborgd. De Raad vindt het zorgelijk dat de korpsen de afgelopen jaren geen enkele stap hebben weten te zetten in de richting van de Gemeenschappelijke Voorziening Politie, zoals deze werd aangekondigd in de Rijkswet Politie.

Van tijd tot tijd is politiek-bestuurlijke bemoeienis merkbaar van invloed op de aard en omvang van de samenwerking tussen landen en diensten. De Raad heeft ervaren dat de samenwerking van de diensten op Bonaire met de andere diensten in de regio veeleer het resultaat is van goede persoonlijke contacten dan dat die samenwerking is gebaseerd op vigerende regelgeving

De Raad is van daarom van oordeel dat de samenwerking tussen de diensten in Caribisch Nederland en de openbare lichamen bepaald nog voor verbetering vatbaar is. Ook de lokale besturen zijn zich nog onvoldoende bewust van hun essentiële rol bij het (mede) bewaken van de rechtshandhaving. Zij kunnen en moeten vooral op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving een belangrijke rol vervullen ter voorkoming van criminaliteit en aantasting van de rechtshandhaving.

Sturing en organisatie van de rechtshandavingsketen

De grondslag voor het functioneren van de rechtshandhaving in Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland werd, in de opmaat naar 10 oktober 2010, vastgelegd in consensus Rijkswetten, onder meer voor het openbaar ministerie en de politie. In het verlengde van de consensus Rijkswetten zijn landsverordeningen en onderlinge regelingen vastgesteld. In het Justitieel Vierpartijen Overleg (JVO, het periodieke overleg van de betrokken ministers van Justitie) worden afspraken gemaakt en waar nodig besluiten genomen over de kwaliteit en de uitvoering van de taken ten behoeve van de rechtshandhaving in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

De Raad constateert dat de uitvoering van de regelgeving en afspraken c.q. besluiten door de landen en de betrokken diensten veelal moeizaam verlopen. Ongetwijfeld ingegeven door de politiek-bestuurlijke dynamiek in de landen laat, bij wijze van voorbeeld, een gezamenlijke reactie van de Rijksministerraad op het advies van de commissie Evaluatie Rijkswetten tot op heden op zich wachten.

De minister van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van de justitiële organisaties in Caribisch Nederland. Daartoe zijn in Europees Nederland verschillende overlegvormen en coördinatiemechanismen ingericht. De justitiële diensten in Caribisch Nederland geven aan dat er behoefte bestaat aan een meer integrale aanpak vanuit "Den Haag" dan tot nu toe wordt ervaren. Een concrete visie op de toekomst van de rechtshandhaving in Caribisch Nederland ontbreekt. Sturing is meer gebaseerd op een agenda met actiepunten zoals de invoering van de Wet Bibob of de invoering van jeugdstrafrecht dan op een samenhangend meerjarenbeleidplan.

In Europees Nederland hebben gemeenten expliciete verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid en medeverantwoordelijkheid bij de bestrijding van criminaliteit, en zijn daardoor een natuurlijke partner voor justitie. Een dergelijke gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de rechtshandhaving ontbreekt in Caribisch Nederland grotendeels, zowel in formele als in materiële zin. Het bestuur voelt zich in beginsel niet verantwoordelijk voor de justitiële rechtshandhaving, terwijl die vaak is aangewezen op deugdelijke bestuurlijke regelgeving en complementaire bestuurlijke handhaving. Zo wordt bijvoorbeeld op Bonaire een verkeersverordening node gemist.

Na de ontmanteling van het land Nederlandse Antillen werden ten behoeve van de te vormen justitiële diensten in Caribisch Nederland (het OM, KPCN, Kmar, JICN, SRCN en de voorgedijraad CN) inrichtingsplannen per dienst ontworpen. Dat had tot gevolg dat de diensten zich in verschillend tempo ontwikkelden.

De organisatie van het OM was, bij wijze van voorbeeld, veel eerder op het vereiste niveau dan het KPCN. Dat had en heeft consequenties voor de kwaliteit van de opsporing. Ook de ontwikkeling van de Stichting Reclassering Caribisch Nederland (SRCN) verliep in een ander tempo. Er was aanvankelijk geen reclasseringscapaciteit voor de Bovenwinden. De problematiek waarmee de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN) de afgelopen jaren te kampen had, is uitvoerig belicht in een rapport van de Raad en in een rapport van de European Committee for the Prevention of Torture (CPT). Voor het overgrote deel van de problematiek wordt in de nieuwbouw voor JICN hopelijk een oplossing gevonden. Allerlei omstandigheden hebben ertoe geleid dat de oplevering van de nieuwbouw enkele jaren later plaatsvindt dan gepland. Streefdatum is thans november 2017.

De Raad concludeerde dan ook in één van zijn onderzoeken (Sturing OM/BES) dat het verschil in ontwikkelingstempo van de justitiële ketenpartners nadelige gevolgen had voor de ontwikkeling van de rechtshandhaving in het algemeen. Bij het vaststellen van de inrichtingsplannen ontbrak het de kwartiermakers aan inzicht in de feitelijke problematiek waar de diensten individueel en de keten als geheel mee werden geconfronteerd. Aan de inrichtingsplannen heeft dan ook geen (middel-) lange termijnvisie ten grondslag gelegen. Hulpmiddel hierbij had een Veiligheidsbeeld BES kunnen zijn. Het Veiligheidsbeeld BES (2008-2012) kwam echter eerst in 2013 beschikbaar.

De diensten hebben vervolgens zelf het initiatief genomen om op strategisch niveau (overleg van de diensthoofden, de liaison van VenJ, onder leiding van de Hoofdofficier) tot afstemming en samenwerking te komen. De diensten gebruiken dit overleg om de jaarplannen en de prioriteiten met elkaar af te stemmen.

Het doet de Raad genoegen dat de pilot Veiligheidshuis op Bonaire heeft aangetoond in een behoefte te voorzien en dat de minister van VenJ beziet hoe dit initiatief is uit te breiden naar Saba en Sint Eustatius. Het Veiligheidshuis bevordert de integrale aanpak van de betrokken diensten op casusniveau.

De Raad heeft meerdere keren zijn waardering uitgesproken voor de wijze waarop de betrokken diensten enthousiast en gemotiveerd, veelal met een beperkt aantal mensen en middelen, op een creatieve manier oplossingen hebben weten te vinden voor de dagdagelijkse problemen waar zij mee worden geconfronteerd. Dat laat echter onverlet dat het kwalitatieve en kwantitatieve fundament, kennis, ervaring en bezetting, onder de rechtshandhaving nog steeds onvoldoende ontwikkeld is.

Criminaliteitsontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben het OM en KPCN zich vooral gericht op de bestrijding van veel voorkomende criminaliteit, zoals woninginbraken, overvallen met geweld (Atrako's), huiselijk geweld enz. Kennelijk met succes, want recent gepresenteerde cijfers laten een daling zien van de veel voorkomende criminaliteit. (In het jargon "brenzaken" genoemd.) Op Saba en Bonaire werd de samenleving een aantal malen opgeschrikt door een aantal gewelddadige incidenten.

Op Saba werd een meisje vermoord en op Bonaire vond een politieman de dood tijdens de uitoefening van zijn functie. Op Bonaire werd men ook geconfronteerd met een gewelddadige afrekening in het criminele circuit.

In het kader van de opsporing hanteert het OM de aanpak via pre-weegdocumenten en projectvoorstellen om in de stuurgroep BES prioriteiten te kunnen stellen.

De bovengenoemde incidenten vroegen grote inzet van het OM en het KPCN, en hadden zonder bijstand van elders niet kunnen worden opgepakt. Echter, ook met deze bijstand is de impact op de bezetting van het KPCN zo groot gebleken dat er nauwelijks andere zaken kunnen worden opgepakt. Keuzes maken welke zaken wel en welke niet worden opgepakt is weliswaar altijd onderdeel van de opsporing, maar de Raad constateert dat dergelijke verregaande keuzes maatschappelijk eigenlijk niet meer verantwoord zijn.

Het OM en het KPCN constateren een toename van criminele activiteiten, handel in drugs, wapens en mensen, uitgevoerd door criminelen afkomstig van andere landen in de regio. In toenemende mate doen zich ook ongebruikelijke transacties voor, bijvoorbeeld in de vastgoedsector. Deze ontwikkelingen laten zien dat de criminaliteit zich sinds enige tijd heeft verhard en dat ook de minder zichtbare criminaliteit, zoals fraude en witwassen, toeneemt. De vrees van respondenten dat de ingrediënten voor ondermijning van de rechtsstaat nu al op de BES-eilanden aanwezig zijn, lijkt gerechtvaardigd. Professionals, werkzaam binnen de justitiële keten, hebben de overtuiging, dat bij ongewijzigd beleid van de Rijksoverheid en de lokale overheden, ondermijning van de rechtstaat in de nabije toekomst een ongewenste toename zal kennen.

Deze vormen van georganiseerde zware en grensoverschrijdende criminaliteit vragen om een andere aanpak. Daar zijn het OM, het KPCN en het RST op dit moment onvoldoende voor toegerust. De bestrijding van deze vormen van criminaliteit (in het jargon "haalzaken" genoemd) vraagt om een stevige informatiepositie en de inzet van gespecialiseerde opsporingsambtenaren. Aan beide aspecten ontbreekt het tot op heden.

Opvattingen binnen de rechtshandhavingsketen

De Raad heeft ten behoeve van deze staat een beperkt aantal interviews gehouden met vertegenwoordigers van het openbaar bestuur en de justitiële diensten. Met deze interviews heeft de Raad zijn eigen bevindingen nogmaals getoetst aan de mening van de geïnterviewden en tegelijkertijd het beeld over de staat van de rechtshandhaving in Caribisch Nederland aangevuld.

Belangrijkste bevinding is het inzicht dat de houding op de drie eilanden ten aanzien van de rechtshandhaving lange tijd naïef is geweest. Het gaat hier om kleine, landelijke eilanden met een compacte samenleving. De gedachte dat criminaliteit lokaal en beheersbaar was en dat ook zou blijven heeft lang geheerst. De samenwerking tussen de Openbare Lichamen en de justitiële diensten is dan ook op veel vlakken voor verbetering vatbaar. Met name de politiek-bestuurlijke situatie op Bonaire en Sint Eustatius is de laatste jaren fors in beweging. Dat draagt niet bij aan de ontwikkeling van een stabiele rol van het openbaar bestuur bij het voorkomen en beperken van criminaliteit. Checks and balances zijn onvoldoende aanwezig, mede door de historie, de politieke (in-) stabiliteit en de beperkte kennis en ervaring van bestuurders.

Saba heeft zijn eigen identiteit, een inwoneraantal van rond de 2000 en is niet te vergelijken met Bonaire. Hoewel Bovenwinds gelegen is er zeker ook verschil met het nabij gelegen Sint Eustatius. De politiek-bestuurlijke, sociale en economische situatie op Saba kan als stabiel worden gekwalificeerd, hetgeen onverlet laat dat ook daar sprake is van drugshandel en drugsgebruik, huiselijk geweld en overmatig drankgebruik. De fysieke afstand tussen de op Bonaire gestationeerde diensten en Saba, die daarvan in grote mate afhankelijk is, doet zich gelden. De interactie tussen de diensten op Bonaire en op Saba is matig. Diensten vinden dit onwenselijk, maar zijn van mening dat het momenteel niet anders kan. De informatiepositie is dan ook beperkt, mede vanwege de magere presentie van de politie en de Kmar. Saba kent geen eigen voorzieningen zoals de JICN of het Veiligheidshuis. SCRNL heeft voor Saba en Sint Eustatius in principe 1 fte beschikbaar. De rechtshandhaving op Saba vraagt om maatwerk en maximaal creatieve oplossingen binnen de kaders van de regelgeving. De gezaghebber van Saba is er van overtuigd dat er dan veel kan. Voor een aantal – met name burger- diensten springen diensten op St. Maarten regelmatig bij.

De politiek-bestuurlijke spanningen tussen Sint Eustatius en Europees Nederland zijn de laatste tijd hoog opgelopen. Het is de diensten op Bonaire niet duidelijk welke kant dat opgaat. Men maakt zich zorgen over de ontwikkelingen op Sint Eustatius vanwege signalen over- en vatbaarheid voor ondermijning van het openbaar lichaam. Voor wat betreft de dagdagelijkse zaken doen de betrokken diensten hun werk.

Met name op Bonaire dringt het besef langzaam door dat er criminogene factoren zijn die het eiland kwetsbaar maken voor vormen van ondermijnende criminaliteit. Criminaliteit houdt niet op bij de grens en laat zich door de grens ook niet tegenhouden. Er komen steeds grotere criminele spelers naar Bonaire. Het eiland heeft te maken met een explosieve groei van de bevolking. Er is in dat opzicht sprake van internationalisering. De economische ontwikkelingen bieden lucratieve mogelijkheden voor de bouw en de horeca. Bonaire heeft de nodige logistieke faciliteiten voor criminele activiteiten, zoals de internationale luchthaven en de lange grens met de zee.

Tel daar bij op de invoer en handel van drugs en de toename van het wapenbezit en het wordt duidelijk dat de problematiek op Bonaire groeiend is. Ook de sterk verslechterende situatie in Venezuela vraagt aandacht en actie op Bonaire. De prijs van cocaïne is laag, zodat meer mensen in Venezuela en op Bonaire in staat zijn om hierin handel te drijven. De handel is versnipperd en geeft aanleiding tot onderlinge twist vanwege mislukte transporten en onderlinge berovingen. Cocaïne wordt aangevoerd met bootjes vanuit Venezuela, soms in combinaties met wapens. Tegelijkertijd komen Venezolanen illegaal Bonaire binnen. Samenwerking met Venezuela is in dit verband van belang. Doordat er feitelijk geen contacten zijn, er is bijvoorbeeld geen politieliaison in Venezuela, is samenwerking en informatie-uitwisseling vrijwel onmogelijk.

Ook criminelen uit Curaçao houden zich bezig met drugs- en wapenhandel op Bonaire. Bij gebrek aan gestructureerde informatie-uitwisseling tussen de betrokken diensten maken zij gebruik van de mogelijkheid om op Bonaire uit het zicht te blijven van de opsporingsdiensten op Curaçao.

De bestrijding van de hiervoor beschreven vormen van criminaliteit moeten tussen de diensten, de lokale besturen en het ministerie van VenJ worden gedeeld, zodat er werk kan worden gemaakt van een integrale aanpak. De Procureur Generaal heeft zich meerdere malen uitgesproken over de noodzaak van een integrale aanpak. Hij heeft opdracht gegeven om voor Caribisch Nederland een nieuw Criminaliteit Beeld Analyse op te stellen. De Raad juicht dat initiatief toe en spreekt de hoop uit dat die de basis zal zijn van een gedegen ketenaanpak.

Het KPCN is uiteraard een belangrijke speler in de aanpak van criminaliteit. Andere diensten zijn in aanzienlijke mate afhankelijk van het presterend vermogen van het korps. Het korps heeft in dat verband de afgelopen jaren de nodige kritiek ondervonden. Dat vindt in zekere zin zijn oorzaak in het inrichtingsplan. Binnen het KPCN is men van mening dat de uitgangssituatie in 2009 niet goed is beschreven en dat er ook geen rekening is gehouden met voorzienbare ontwikkelingen. Tegelijkertijd is het ook naar het oordeel van de Raad niet goed mogelijk om in een periode van vijf jaar een korps fundamenteel in te richten en te ontwikkelen in snel wijzigende omstandigheden. Het is dan ook begrijpelijk dat een evaluatie na vijf jaar laat zien dat de beoogde eindsituatie nog niet is behaald.

Het KPCN heeft uiteraard wel stappen gezet. Het Korps is nu ondergebracht op één locatie in plaats van vier. Er is en wordt fors geïnvesteerd in opleidingen van het personeel. De huidige achterstand zal op basis van de huidige plannen naar verwachting over vier jaar volledig zijn ingelopen. Daarmee zal een stevig fundament onder de organisatie zijn aangebracht.

Desalniettemin zijn er zorgen over de personele situatie binnen het Korps. De onvoorziene effecten van de harmonisatie frustreren het aantrekken van nieuw personeel. Er is onderbezetting zowel bij de Basis politiezorg als bij de opsporing. Bij de opsporing is zelfs sprake van een onderbezetting van de beoogde formatie van 50%. De negatieve gevolgen van deze onderbezetting voor de opsporing van zware geweldsmisdrijven zijn al beschreven. Daarnaast is er te weinig capaciteit voor de opsporing van ondermijning en minder zichtbare vormen van criminaliteit.

Aanvankelijk werd het RST ingezet voor de bestrijding van veel voorkomende criminaliteit. Het RST legt zich nu vooral toe op haar oorspronkelijke taak, de bestrijding van grensoverschrijdende zware criminaliteit. Het OM en het KPCN hebben hun twijfels geuit over het rendement van de RST-inzet. De samenwerking met het Korps is beperkt en lijkt aan de zijde van het RST vooral ingegeven om Papiaments sprekende collega's in het team te hebben.

De Raad heeft in zijn rapporten verschillende keren gewag gemaakt van het ontbreken van een degelijke informatieorganisatie. Weliswaar zijn er plannen om informatie structureel te delen en is er een Stichting ICT-beheer maar desondanks is geen van de partijen tevreden over de (kwaliteit van) de informatiehuishouding. Het ontbreekt aan centrale regie. De Raad geeft de minister in overweging om een ketenregisseur aan te wijzen, die met het nodige mandaat werk maakt van de informatieorganisatie.

Respondenten maken zich zorgen over de jeugd op de eilanden. Een belangrijk deel van de jeugd groeit op in omstandigheden die tot ellende kunnen leiden. Er is relatief veel armoede en er zijn veel vroegtijdige schoolverlaters, voor wie geen enkel toekomstperspectief is. De samenwerking tussen de betrokken partijen is verre van optimaal. De OLB's, Jeugdzorg, jeugd en Gezin, Jong Bonaire, maar ook het OM en KPCN hebben te maken met onvoldoende kwaliteit en capaciteit.

Het ontbreekt verder voor jeugdige wetsovertreders aan voorzieningen en opvang, waardoor een verhoogde kans op recidive ontstaat.

Meerdere organisaties, waaronder de Raad, hebben gepleit voor de invoering van jeugdstrafrecht, iets waar de minister zich op beraadt. De overtuiging bestaat dat bij het uitblijven van jeugdstrafrecht er zeker op langere termijn, onbeheersbare problemen kunnen ontstaan.

Samenvattend

De Raad concludeert dat de afgelopen zes jaar de justitiële diensten op de BES-eilanden de nodige stappen hebben gezet maar zich in een verschillend tempo hebben ontwikkeld. Aan de inrichtingsplannen heeft geen integrale visie ten grondslag gelegen. Er zijn tussentijds onvoldoende antwoorden geformuleerd op de verharding van de criminaliteit, de toename van de grensoverschrijdende criminaliteit en op de minder zichtbare vormen zoals fraude, witwassen en ondermijning.

De Raad acht het van het grootste belang dat de informatieorganisatie binnen de politieke en justitiële keten van de grond komt. Informatie en gestructureerde informatie-uitwisseling zijn onmisbaar bij het voorkomen en bestrijden van criminaliteit op de eilanden. De Raad onderschrijft het besluit van de PG om een nieuwe criminaliteitsbeeldanalyse te laten opstellen. Alleen op die manier kunnen de juiste prioriteiten worden gesteld bij de inzet van schaarse mensen en middelen.

De Raad wijst tot slot op het van belang van actieve deelname van de eilandbesturen bij de rechtshandhaving. Goede eigentijdse regelgeving en consequente bestuurlijke handhaving zijn daarbij immers onmisbaar.

Namens de Raad voor de rechtshandhaving,

T.P.L. Bot

Voorzitter/raadslid

De Raad voor de Rechtshandhaving is een inspectieorgaan, ingesteld bij Rijkswet (Staatsblad 2010, nr. 338). De Raad heeft een eigen rechtspersoonlijkheid en is belast met de algemene inspectie van organisaties, behorende tot de justitiële keten. Ook de algemene inspectie van de justitiële samenwerking tussen de landen behoort tot de taak van de Raad